

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คุณภาพการจัดการศึกษาขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ อาทิเช่น หลักสูตร แผนการสอน การเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้เรียน กระบวนการจัดกิจกรรม การบริหาร โรงเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับสิ่งแวดล้อม และครูผู้สอน เป็นต้น และถ้าวิเคราะห์ให้ละเอียดรอบคอบแล้วจะเห็นได้ว่า ครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการจัด และดำเนินกิจกรรมการสอนในห้องเรียน ครูเป็นผู้นำและผู้มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ พฤติกรรมของครูนี้ จะเป็นตัวกำหนดค่าสำคัญของการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน และมีอิทธิพลต่อจิตใจของ ผู้เรียน รวมทั้งมีผลต่อเจตคติของผู้เรียนที่มีต่อสังคม และการปฏิบัตต่อผู้อื่น หรือการเรียนรู้ เรื่องมนุษยสัมพันธ์ นั่นเอง (Withall & Lewis, 1971) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนจึง เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อกุณภาพของผู้เรียน

ปฏิสัมพันธ์ หมายถึง กระบวนการความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มนบุคคล หรือระบบ ตั้งแต่ 2 ระบบขึ้นไป โดยพฤติกรรมของแต่ละฝ่ายต่างก็มีอิสระและได้รับอิทธิพลซึ่งกันและ กัน คือ ต่างฝ่ายต่างก็รับอิทธิพลต่อกันและกันในขณะที่มีความสัมพันธ์กัน (จินตนา บัณฑิตวงศ์, 2531) ในสังคมโดยทั่วไปแล้ว ปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นการ พูดคุยกัน การใช้สัญลักษณ์ ท่าทางต่าง ๆ ปฏิสัมพันธ์จึงถือเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ต่อบุคคล โดยเฉพาะในการเรียนการสอนนั้น ปฏิสัมพันธ์มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากครูและผู้เรียนมีการโต้ตอบและสื่อความหมายต่อกันอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็น ระหว่างการอธิบาย การถามคำถาม การตอบคำถาม การซักถาม จะเห็นได้ว่าปฏิสัมพันธ์ใน ทางบวกก็จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และการปรับตัวให้กับผู้เรียน แต่ถ้ามีปฏิสัมพันธ์ในทาง ลบก็จะทำให้ผู้เรียนเกิดความคับข้องใจและเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ได้ (Heiss, 1981 ; Crano, 1982 ; Flanders, 1970)

Flanders (1970) ได้ศึกษาปัญหาพฤติกรรมการสอนที่เกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ (interaction) ระหว่างครูกับผู้เรียนว่า มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และการประสบผลสำเร็จโดยพบว่า

พฤติกรรมของครูที่แสดงความจงเกลียดชังเด็กจะทำให้เด็กเป็นคนเนยเมย ถอยหนี เนื่องจากต่อการแก้ปัญหา มีพฤติกรรมก้าวร้าว เป็นปฏิปักษ์กับเพื่อน ปรับตัวไม่ได้ โดยที่ Belleck (1963) ได้แบ่งพฤติกรรมระหว่างครูกับผู้เรียนไว้ 2 ลักษณะ คือ พฤติกรรมทางวาจา (verbal behavior) หมายถึง พฤติกรรมที่ครูกับเด็กแสดงออกเพื่อสื่อความหมายระหว่างกัน โดยวาจาหรือการพูด และพฤติกรรมที่ไม่ใช่ทางวาจา (non-verbal behavior) หมายถึง พฤติกรรมที่ครูกับเด็กแสดงออกเพื่อสื่อความหมายระหว่างกันโดยไม่ใช้วาจา แต่เป็นการแสดงออกทางท่าทาง เช่น การเขียน การอ่านในใจ การพยักหน้าหรือสั่นศีรษะ เป็นต้น

นอกจากนี้ Flanders (1970) ได้พัฒนาระบบวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาในชั้นเรียน (Flanders' interaction analysis categories : FIAS) โดยมีสมมติฐานเบื้องต้น 3 ประการ คือ ประการแรก พฤติกรรมทางวาจา เป็นพฤติกรรมหลักของการเรียนการสอน และมีลักษณะเป็นปฏิกริยาโดยต่อรองระหว่างครูกับผู้เรียน ประการที่สอง พฤติกรรมของครูในชั้นเรียนเป็นตัวแทนของพฤติกรรมโดยส่วนรวมของครู ประการสุดท้าย ในชั้นเรียน นอกจากจะมีพฤติกรรมทางวาชาทั้งในส่วนของครูและส่วนที่เป็นของผู้เรียนแล้ว อาจมีอีกสภาวะหนึ่ง คือ ความเจ็บหรือการหยุดชะงักซึ่วคราวระหว่างการสอน ระบบการวิเคราะห์พฤติกรรมของ Flanders มีผู้นิยมใช้มากที่สุด โดยแบ่งพฤติกรรมทางวาจาเป็น 10 ประเภท โดยประเภทที่ 1-7 เป็นพฤติกรรมของครู โดย Flanders ได้จำแนกพฤติกรรมของครูออกเป็น 2 กลุ่ม พฤติกรรมกลุ่มแรก เป็นอิทธิพลทางอ้อม (indirect influence) ซึ่งประกอบไปด้วย (1) การยอมรับความรู้สึกของผู้เรียน (2) การยกย่องหรือสนับสนุน (3) การยอมรับหรือนำความคิดเห็นของผู้เรียนไปใช้ และ (4) การถามคำถาม ส่วนพฤติกรรมของครุกลุ่มที่สองนี้ เป็นพฤติกรรมทางตรง (direct influence) ซึ่งประกอบด้วย (5) การบรรยาย การอธิบาย (6) การออกคำสั่ง และ (7) การดำเนินตีความหรืออ้างอานจากบัญชา ประเภทที่ 8-9 เป็นพฤติกรรมของผู้เรียน ได้แก่ (8) นักเรียนพูด-โต้ตอบ (9) นักเรียนพูด-ริเริ่ม และประเภทที่ 10 เป็นความเจ็บหรือความสับสน ซึ่งเป็นช่วงที่ผู้สังเกตไม่สามารถเข้าใจการสื่อความหมาย Flanders (1967) ได้เปรียบเทียบผลการเรียนรู้วิชาเรขาคณิตของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบที่ครูใช้พฤติกรรมทางตรงและทางอ้อม พบว่า นักเรียนที่ครูใช้อิทธิพลทางอ้อมจะเรียนวิชาเรขาคณิตได้ดีกว่าอีกกลุ่มนึง เขายังได้สรุปว่า พฤติกรรมของครูที่ใช้อิทธิพลทางอ้อมจะช่วยเสริมสร้างเจตคติ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้สูงกว่า การที่ครูใช้อิทธิพลทางตรง ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบของ Amedon (1976) ที่ได้ใช้ระบบวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาในชั้นเรียน (FIAS) ศึกษาอิทธิพลของครูที่มีต่อผู้เรียน พบว่า

อิทธิพลทางอ้อมในการเรียนการสอนจะช่วยให้ผู้เรียนมีความกล้าแสดงออก มีความเชื่อมั่นในตัวเอง และประสบผลสำเร็จในการเรียนสูงกว่าการเรียนการสอนที่เป็นการใช้อิทธิพลทางตรง

ฉะนั้นจะเห็นว่า บทบาท ของครูไม่เพียงแต่ให้ความรู้เท่านั้น แต่อาจจะมีอิทธิพลและส่งผลกระทบต่อผู้เรียนไปตลอดชีวิต แม้ว่าอิทธิพลนั้นจะไม่ทำให้เกิดผลในทันที หากแต่จะสะสมไปทีเด็กจะน้อย ด้วยความสำคัญดังกล่าว ก่อให้เกิดคำถามวิจัยที่น่าสนใจว่า ปัจจุบันสภาพสังคมโดยเฉพาะสภาพความเป็นอยู่ เศรษฐกิจของครูและผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงไป น่าจะมีผลต่อการแสดงพฤติกรรมที่มีต่อกันและน่าจะมีผลกระทบต่อปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนที่เปลี่ยนไป ซึ่งจะส่งผลต่อการเรียนการสอนและลักษณะนิสัยของผู้เรียน ทั้งทางที่ดีและทางที่ควรปรับปรุง จึงควรที่จะศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนใน 14 จังหวัดภาคใต้ และศึกษาวิธีการหรือแนวทางใดบ้างที่จะพัฒนาปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนให้เป็นไปในทางดีขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษา และพัฒนารูปแบบปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน โดยมีการศึกษาวิจัย 4 ระยะและมีวัตถุประสงค์การวิจัยแต่ละระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 : ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนจากการวิเคราะห์เอกสาร

1. เพื่อศึกษาสรุปกรอบแนวทางคิดเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนจากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ระยะที่ 2 : ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนจากการสำรวจ

2. เพื่อศึกษาปฎิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนในเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ในประเด็นต่อไปนี้

2.1 เพื่อศึกษาสภาพความเป็นจริง ความต้องการหรือความคาดหวังเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน ตามสภาพจริงกับความต้องการหรือความคาดหวังในทัศนะของครู

2.3 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน ตามสภาพจริงกับความต้องการหรือความคาดหวังในทัศนะของผู้เรียน

2.4 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูกับผู้เรียนเกี่ยวกับ
ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน ตามสภาพจริง

2.5 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูกับผู้เรียนเกี่ยวกับ
ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน ตามความต้องการหรือความคาดหวัง

3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนใน
เขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ จากการวิเคราะห์ในประเด็นต่อไปนี้

3.1 เปรียบเทียบสภาพจริงกับความต้องการหรือความคาดหวัง

3.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างครูกับผู้เรียน

3.3 การเปลี่ยนระดับสภาพความเป็นจริง ความต้องการหรือ
ความคาดหวัง

3.4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ระยะที่ 3 : ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนจากการเปิดเวทีประชาชน

4. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนและแนวทางการ
พัฒนาปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน สรุปจากการเปิดเวทีประชาชน

ระยะที่ 4 : สังเคราะห์บทบาทของครูและผู้เรียนที่ส่งผลต่อ ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง
ครูกับผู้เรียน

5. เพื่อสังเคราะห์บทบาทของครูและผู้เรียนที่ส่งผลต่อปฏิสัมพันธ์
ระหว่างครูกับผู้เรียน โดยสรุปจากผลการวิเคราะห์ข้อค้นพบในระยะที่ 2 และระยะที่ 3

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียน / นักศึกษา และครูผู้สอนมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นระหว่างสภาพจริงกับ
ความต้องการหรือความคาดหวังเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนด้านบรรยากาศใน
สถานศึกษา เจตคติ การเป็นแบบอย่างที่ดี และการให้รางวัลและการลงโทษแตกต่างกัน

2. นักเรียน / นักศึกษา มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ ด้าน
บรรยากาศในสถานศึกษา เจตคติ การเป็นแบบอย่างที่ดี และการให้รางวัลและการลงโทษ
แตกต่างจากความคิดเห็นของครูผู้สอน

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรที่ศึกษาประกอบด้วยประชากร 3 กลุ่ม ดังนี้

1.1 กลุ่มนักเรียน / นักศึกษา ประกอบด้วยกลุ่มประชากร 3 กลุ่ม ดังนี้

1.1.1 กลุ่มนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นนักเรียนที่ศึกษาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของสถาบันการศึกษาสังกัดเขตพื้นที่ใน 14 จังหวัดภาคใต้

1.1.2 กลุ่มนักเรียนระดับอาชีวศึกษาเป็นนักเรียนที่ศึกษาในชั้นประภาคศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ปีที่ 2 และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีที่ 2 ของโรงเรียนอาชีวะใน 14 จังหวัดภาคใต้

1.1.3 กลุ่มนักศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นนักศึกษาที่ศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัย และสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ใน 14 จังหวัดภาคใต้

1.2 กลุ่มครู / อาจารย์ผู้สอน ประกอบด้วยกลุ่มประชากร 3 กลุ่ม ดังนี้

1.2.1 ครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นครูผู้สอนในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่สังกัดเขตพื้นที่ใน 14 จังหวัดภาคใต้

1.2.2 ครูระดับอาชีวศึกษา เป็นครูผู้สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาใน 14 จังหวัดภาคใต้

1.2.3 อาจารย์ระดับอุดมศึกษา เป็นอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัย และสถาบันอุดมศึกษาใน 14 จังหวัดภาคใต้

1.3 กลุ่มผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย ผู้บริหาร นักวิชาการ ผู้ปกครอง และสื่อมวลชน ในเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้

2. การศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างครุกับผู้เรียน เป็นการศึกษาจากความคิดเห็นเกี่ยวกับบรรยายการในสถานศึกษา เจตคติ การเป็นแบบอย่างที่ดี และการให้รางวัลและการลงโทษ

นิยามศัพท์เฉพาะ

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน หมายถึง กระบวนการความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน ใน การแสดงพฤติกรรมต่อกัน โดยที่พฤติกรรมของแต่ละฝ่ายต่างมีอิสระและได้รับอิทธิพลซึ่งกันและกัน และการแสดงพฤติกรรมที่มีต่อกันจะส่งผลต่อการชูงใจหรือความเบื่อหน่ายในการเรียนของผู้เรียน การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาปฏิสัมพันธ์เฉพาะ พฤติกรรมที่แสดงต่อกันในด้านบรรยายกาศในสถานศึกษา ด้านเจตคติ ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านการให้รางวัลและการลงโทษ

เจตคติ หมายถึง การรับรู้ ความรู้สึกนึกคิด และพฤติกรรมของครูที่แสดงต่อผู้เรียนและสถานศึกษาหรือพฤติกรรมผู้เรียนที่แสดงต่อกฎและสถานศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

เจตคติของครูต่อผู้เรียน หมายถึง การรับรู้ของครูเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ครูแสดงต่อผู้เรียน มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน และเมื่อครูมีความรู้สึกที่ดี จะแสดงพฤติกรรมในทางให้ความรัก ความเข้าใจและเอื้ออาทร แต่ถ้ามีความรู้สึกไม่ดีจะแสดงพฤติกรรมในทางตรงกันข้าม

เจตคติของครูต่อสถานศึกษา หมายถึง การรับรู้ของครูเกี่ยวกับการบริหาร และบรรยายกาศในสถานศึกษา ส่งผลต่อความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ของครู และเมื่อครูมีความรู้สึกที่ดีจะมีความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบด้วยความตั้งใจอย่างเต็มความสามารถ หากมีความรู้สึกไม่ดีจะปฏิบัติหน้าที่เท่าที่ได้รับมอบหมาย

เจตคติของผู้เรียนต่อกฎ หมายถึง การรับรู้ของผู้เรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงต่อกฎ มีผลต่อความรู้สึกและพฤติกรรมที่ครูปฏิบัติต่อผู้เรียน และเมื่อผู้เรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อกฎ จะแสดงพฤติกรรมให้ความเคารพยกย่องทั้งกาย วาจาและใจ

เจตคติของผู้เรียนต่อสถานศึกษา หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับบรรยายกาศในการเรียนการสอนและภาระในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความตั้งใจเรียนและพฤติกรรมของผู้เรียน และเมื่อผู้เรียนมีความรู้สึกที่ดีจะมีความตั้งใจเรียน ให้การช่วยเหลือสถานศึกษา ตลอดจนพยายามรักษาชื่อเสียงของสถานศึกษา

บรรยายกาศในสถานศึกษา หมายถึง วิธีการ รูปแบบพฤติกรรมของผู้เรียนในการมีส่วนร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ หรือพฤติกรรมของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งลักษณะของพฤติกรรมที่แสดงต่อกันมี 3 ลักษณะ ดังนี้

1. บรรยากาศแบบประชาธิปไตย (Democratic) "ได้แก่ สัมพันธภาพที่ครูและนักเรียนแสดงต่อกันเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนและกิจกรรมต่าง ๆ โดยมีจุดหมายให้นักเรียนทำงานรวมกลุ่มแบบประชาธิปไตย มีการอุทกความคิดเห็น การรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และใช้วิธีแห่งปัญญา และยอมรับในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล"

2. บรรยากาศแบบอัตตาธิปไตย (Autocratic) "ได้แก่ สัมพันธภาพที่ครูเป็นผู้กำหนดเนื้อหา วิธีสอนและกิจกรรมทุกอย่างให้ โดยที่นักเรียนไม่มีส่วนร่วมเลย โดยนักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติตามโดยไม่มีข้อคัดแย้ง และนักเรียนไม่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน"

3. บรรยากาศแบบปล่อยปละละเลย (Lesser faire) "ได้แก่ สัมพันธภาพที่ครูไม่เอาใจใส่ในการสอนการอบรม ไม่เตรียมการสอน ปล่อยให้นักเรียนทำตามความพอใจ"

การเป็นแบบอย่างที่ดี หมายถึง การปฏิบัติของครูที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการยอมรับ ศรัทธา และพร้อมที่จะปฏิบัติตามหรือการปฏิบัติของผู้เรียนที่เป็นผลมาจากการยอมรับและศรัทธาการปฏิบัตินของครู ซึ่งแบบอย่างที่แสดงออกจะเป็นแบบอย่างด้านบุคลิกภาพ การซักจุกการกระทำ และการสร้างจิตสำนึก

การให้รางวัลและการลงโทษ หมายถึง การปฏิบัติของครูต่อผู้เรียน โดยใช้การให้รางวัล การลงโทษ และพฤติกรรมที่มีผลต่อการจูงใจในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม นักเรียนให้มีพุทธิกรรมที่พึงประสงค์

จังหวัดภาคใต้ หมายถึง เขตจังหวัดตามสภาพภูมิศาสตร์เฉพาะภาคใต้ 14 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี ยะลา ภูเก็ต ระนอง ตรัง นครศรีธรรมราช พัทลุง ศรีสะเกษ สงขลา ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส

รูปแบบการพัฒนาปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน หมายถึง กระบวนการหรือแนวทางส่งเสริมพัฒนาปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง นักเรียนที่ศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา ถึงมัธยมศึกษา หรือครูผู้สอนในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา

ระดับอาชีวศึกษา หมายถึง นักเรียนที่ศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และหรือครูผู้สอนในสถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และหรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ระดับอุดมศึกษา หมายถึง นิสิต นักศึกษาที่ศึกษาในระดับปริญญาตรี หรือ อาจารย์ผู้สอนนิสิตนักศึกษาในระดับปริญญาตรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อศึกษาและพัฒนารูปแบบการพัฒนาปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา โดย มีประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ทำให้ทราบถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนทั้งจากการวิเคราะห์เอกสาร การวิจัยเชิงสำรวจ และการเปิดเวทีประชาชน ด้วยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลหลากหลายวิธี ซึ่งจะเป็นการตรวจสอบข้อมูลไปในตัว ทำให้ข้อมูลที่ได้มีคุณภาพ ข้อมูลที่ได้จะทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าใจสภาพปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน ซึ่งจะเป็นข้อมูลพื้นฐานที่เป็นประโยชน์ในการวางแผนการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพต่อไป

2. ทำให้ทราบถึงแนวทางการพัฒนาปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา ซึ่งจะเป็นสารสนเทศให้นักการศึกษา ครู อาจารย์นำไปประยุกต์ใช้ในการปรับปรุง / พัฒนาปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนให้เป็นไป ในทางที่ดียิ่งขึ้น เพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนอันเป็นเป้าหมายสุดท้าย

3. ผลผลิตที่สำคัญในการวิจัยครั้งนี้ คือ รูปแบบการพัฒนาปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ครูกับผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษาในประเด็นเกี่ยวกับ บทบาทหน้าที่ของครูและผู้เรียนที่ผ่านการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจความคิดเห็นทั้งของครู นักเรียนและผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งรูปแบบดังกล่าวจะเป็นทางเลือกให้กับสถานศึกษาในการพัฒนา ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน โดยมุ่งเน้นประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียนเป็นหลัก ตลอดจน เป็นข้อมูลสำหรับกระทรวงศึกษาธิการที่จะนำไปใช้ในการวางแผนระบบ เพื่อกำหนดนโยบาย และแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับแนวปฏิรูปการศึกษาตาม พระราชบัญญัติการศึกษาปีพุทธศักราช 2542

4. การวิจัยครั้งนี้ จะเป็นการส่งเสริม พัฒนา และเชื่อมโยงเครือข่ายการวิจัยของ มหาวิทยาลัยราชภัฏ (สถาบันราชภัฏ) เพื่อยกระดับคุณภาพงานวิจัยและนักวิจัยของสถาบัน